

Sygn. akt I C 371/22 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2022 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grzegorz Barnak

Protokolant: st. asyst. sędz. Damian Kusibab

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2022 roku w Dębicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) (*Luxembourg*) S.A. z siedzibą w *Luksemburgu*

przeciwko **J. J.**

o zapłatę

zasądza od pozwanego J. J. na rzecz powoda (...) (*Luxembourg*) S.A. z siedzibą w L. kwotę 7.548,89 zł (siedem tysięcy pięćset czterdzieści osiem złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 marca 2022 r. do dnia zapłaty;

oddala powództwo w pozostałym zakresie;

zasądza od powoda (...) (*Luxembourg*) S.A. z siedzibą w L. na rzecz pozwanego J. J. kwotę 24,20 zł (dwadzieścia cztery złote dwadzieścia groszy) wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 137/22

UZASADNIENIE

Powód U. P. wniósł przeciwko J. J. pozew o zapłatę kwoty 16.765,91. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 marca 2022 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 lutego 2021 r. (...) (pożyczkodawca) zawarł z J. J. (pożyczkobiorcą) umowę pożyczki o nr (...), na podstawie której udzielono pozwanemu pożyczki w kwocie 8.000,00 zł. Strony przewidziały, że pożyczkobiorca zobowiązany będzie do uiszczania na rzecz dającego pożyczkę następujących należności:

opłaty przygotowawczej za udzielenie pożyczki w kwocie 1.925,63 zł,

opłaty prowizyjnej w wysokości 6.074,37 zł,

odsetek naliczonych za cały okres kredytowania w kwocie 1973,05 zł.

Umowa została przygotowana w formie gotowego formularza – wzoru stanowiącego wydruk zawierający wpisane wszystkie jej postanowienia. Kwota kapitału tj., łącznie 8 000 zł. została wypłacona pozwanemu na wskazane przez niego rachunki bankowe.

(dowód: umowa pożyczki wraz z załącznikami – k. 6-11, dyspozycja k. 12, potwierdzenie wypłaty k. 14, 14v).

Pismem z dnia 21 czerwca 2021 r. pożyczkodawca wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki z dnia 25 lutego 2021 r. i wezwał go do spłaty.

(dowód: - wypowiedzenie umowy pożyczki – k. 15).

W dniu 30 września 2021 r. powód zawarł z wierzycielem pierwotnym T. umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelności wynikającej z niespłaconego zadłużenia z tytułu umowy pożyczki zawartej przez pozwanego. Pozwany wpłacił 1 ratę pożyczki `wynoszącą 451,11 zł.

(dowód: - Umowa Przelewu Wierzytelności z dnia 30.09.2021 r. z załącznikami 16v-35v, zestawienie k. 53).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

Z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego bezspornie wynika, że pozwany nie spłacił pożyczki w całości, a jedynie w części, zatem zasadnie powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Pozwany nie wykazał aby poza jedną ratę kredytu spłacił zaległość. Nawet gdyby uznać, że powód nie wykazał, iż pożyczka została wypowiedziana skutecznie pismem z dnia 21 czerwca 2021r., to za takie wypowiedzenia można uznać pozew.

Jednak niektóre wskazane w umowie dodatkowe postanowienia budzą poważne wątpliwości w świetle przepisów o zobowiązaniach umownych i ochronie konsumenta przed niedozwolonymi klauzulami umownymi. Zgodnie bowiem z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy; nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Z przedłożonej umowy wynika, że na całkowity koszt kredytu składa się oprócz kapitału i odsetek, także opłata przygotowawcza za udzielenie pożyczki w kwocie 1.925,63 zł oraz opłata prowizyjna w wysokości 6.074,37 zł.

Nie budzi wątpliwości, że postanowienia umowne dotyczące opłat dodatkowych nie dotyczyło głównych świadczeń stron. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2004 r. (I CK 635/03) pojęcie "głównych świadczeń stron" należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy.

Ostatecznie kwestię tę częściowo przesądził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 października 2021 r. wskazując, że wynagrodzenie prowizyjne (prowizja), stanowiące wynagrodzenie z tytułu udzielenia pożyczki, przewidziane w umowie pożyczki, do której mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1083 z późn. zm.), nie jest świadczeniem głównym w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Nadto Sąd Najwyższy w cytowanej uchwale wskazał, iż okoliczność, że pozaodsetkowe koszty kredytu konsumenckiego nie przekraczają wysokości określonej w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, nie

wyłącza oceny, czy postanowienia określające te koszty są niedozwolone (art. 385¹ § 1 k.c.) (Uchwała SN z 27.10.2021 r., III CZP 43/20, LEX nr 3246823).

Podzielając w całości powyższą uchwałę, Sąd w niniejszym składzie uznał, że opłata z tytułu wynagrodzenia prowizyjnego z całą pewnością nie należy do istoty umowy pożyczki. Ponadto postanowienie umowne dotyczące tego kosztu nie zostało indywidualnie uzgodnione ze stroną pozwaną. Jest ono częścią standardowej umowy, którą strona powodowa stosuje do wszystkich klientów. Nie podlega ono negocjacji z uwagi choćby na sposób zawierania umowy. Ta dodatkowa opłata jest oderwana od rzeczywistych kosztów czynności i ma w ocenie Sądu stanowić jedynie dodatkowe źródło dochodu pożyczkodawcy (wskazuje na to jej wysokość). Sąd uznaje to postanowienie umowne za regulujące obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający jego interesy. Ustanowienie prowizji w sposób jak to zrobiono w niniejszej sprawie mogło służyć obejściu przepisów o odsetkach maksymalnych.

Do analogicznego wniosku Sąd doszedł w przypadku opłaty przygotowawczej. Powód wbrew dyspozycji art. 6 k.c. nie wykazał, że wspomniana opłata przygotowawcza jest uzasadniona.

Stąd też do zasądzenia pozostała jedynie kwota kapitału 8.000,00 zł obniżona o uiszczoną jedną ratę pożyczki (451,11 zł), tj. 7.548,89 zł. Oddaleniu podlegały wszelkie odsetki z uwagi na to, że powód nie wykazał wysokości ich wyliczenia od kwoty udzielonego kapitału.

Dlatego sąd w punkcie I wyroku na podstawie art. 720 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7 548,89 zł, zaś na podstawie art. 481 k.c. umowne odsetki za opóźnienie od ww. kwoty od dnia wniesienia pozwu.

W punkcie II sentencji wyroku oddalono powództwo w oparciu o art. 385¹ § 1 k.c. w części, w jakiej zostało oparte na abuzywnych zapisach umowy.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., tj. stosunkowo rozdzielono koszty procesu. Łącznie wszystkie koszty poniesione w procesie wynosiły 7 984 zł, z czego powódka poniosła koszty w wysokości 4 367 zł (tj. 750 zł opłata od pozwu, 17 zł opłata skarbową i 3600 zł koszty zastępstwa procesowego). Z żądanej kwoty 16765,91 zł, powódka utrzymała się ze swoim żądaniem w zasądzonej kwocie 7.548,89 zł, a więc w 45 %. Tak więc przy rozdeleniu stosunkowym kosztów, powód powinien ponieść 55 % tych kosztów, co daje 4 391,20 zł, zaś pozwany powinien ponieść 45 % tych kosztów, co daje ok. 3 592,80 zł. Skoro pozwany poniósł koszty w wysokości większej, tj. 3.617,00 zł, należało od powoda zasądzić na rzecz pozwanego różnicę w tych kosztach wynoszącą 24,20 zł.